

LIETUVOS
POLITINIŲ
KALINIŲ IR
TREMŲ SAJUNGOS

TREMŲ

2004 m. sausio 2 d.

Nr. 1 (582)

Eina nuo 1988 m. spalio 28 d.

Gerų ir laimingų Naujųjų 2004 metų!

Aktualijos

Nuoširdžiai sveikiname Laisvės kovų dalyvius, GULAG'ų kalinius ir tremtinius šv. Kalėdų proga linkėdami, kad dvasingų švenčių palaima Jus visuomet lydėtų ir suteiktų naujų jėgų pasiaukojamai tarnaujant Tėvynei.

Tikime, kad 2004-aisiais tvirtiau susitelksime varžan tų idealų, už kuriuos didvyriškai žuvo kovotojai už Lietuvos laisvę.

Su didžia pagarba – Tarptautinio kongreso "Komunizmo nusikaltimų įvertinimas" organizacinio komiteto vardu pirm. Vytautas MILIAUSKAS, pavaduotojai Povilas JAKUČIONIS, Artūras FLIKAITIS

* * *

"Tremtinio" redakciją ir visus besidarbuojančius šiame laikraštyje sveikina LPKTS. Apykščių sk. nariai tardami nuoširdų ačiū už mintis, kurios mūsų gyvenime lyg tyras šaltinio vandens lašelis palengvina negalią, nuskaidrina niūrią šiandieną.

Prašome ir toliau tęsti šį prasmingą darbą. Linkime Dievo palaimos visiems sumanymams ir darbams.

* * *

Nuoširdžiai sveikiname LPKTS valdybą, likimo draugus, jų šeimas ir artimuosius bei visus Lietuvos žmones Kristaus užgimimo šventės ir Naujųjų metų proga.

Žilo plauko sulaukusiems – pagarbos.

Naujai gimusiems – augti mylimiems.

Meilės – visiems.

Laimės didelės – jauniems ir seniems.

Šypsenos – nuoširdžios.

Džiaugsmo – tyro.

Ramybės – dvasiai.

Kantrybės – nebaigtiems darbams užbaigti.

Kūrybinio impulso – svajonėms įgyvendinti.

Darbingų metų – Lietuvai brangiai!

LPKTS Skuodo skyrius

Klaipėdos pensininkų bendrija "Pajūrio bočiai", vienijanti apie 200 narių (bendrijoje yra ir nukentėjusių nuo okupantų), gyvuoja jau daugiau kaip 7 metus. Visus šiuos metus bendrijai vadovauja buv. tremtinys Vilius Mertinsas. Tai ne vienintelė mieste pensininkų bendrija. Daug kuo ji panaši į kitas bendrijas: susibūrimai, ekskursijos. Jau aplankėme visą Žemaitiją, dalį Suvalkijos, Kauną, Vilnių, Rumšiškių lietuvių liaudies buties muziejų. Turime chorą, ansamblį (vad. Petras Januška), šokių kolektyvą (vad. Birutė Aleksandravičienė). Koncertuojame mokyklose, bibliotekose, senelių namuose.

Klaipėdos "Pajūrio bočiai"

"Pajūrio bočių" meniniai kolektyvai

"Pajūrio bočiai" Kaltinėnuose V.Šlažiko nuotraukos

Įamžinanti atminimą dovana

Akivaizdoje tos didelės nelaimės, kurią atnešė lietuvių tautai bolševizmas, pirmiau negu bolševikai spės Lietuvos vyrus išžudyti ar sumobilizuoti, visus, galinčius pakelti ginklą Lietuvos vyrus, kviečiu stoti savanoriais į LLA eiles. Jeigu mums lemta bus žūti nuo bolševikinių būdelių, tai neturime laukti, kad bolševikai dar mus mobilizuotų ir priverstų kovoti ne dėl ko kito, kaip dėl mūsų pačių mirties.

Iš LLA vado K. Veverskio atsišaukimo į lietuvių tautą 1944 08 01

"Lietuvos laisvės armija buvo svarbiausia 1941-1946 m. karinė-politinė pasipriešinimo organizacija ir pats pasipriešinimas, arba rezistencija – savarankiška Lietuvos gyventojų kova už valstybinės nepriklausomybės atkūrimą, už lietuvių tautos laisvę, prieš nacistinės Vokietijos ir Sovietų sąjungos įvyk-

dytą agresiją ir okupaciją. LLA veikla peraugo organizacijos rėmus išsiliedama visuotiniu sąjūdžiu, gaivališkam patriotizmo dvelksmui suformuodama nevienadienius kovos tikslus, paskatą ir prasmę. Būtent dėl LLA narių giluminio laisvės ir nepriklausomybės idėjos suvoki-

mo kilo Lietuvos piliečių pasišventimas laisvės kovai.

Šiandien istorine asmenybe tapęs Kazimieras Veverskis 1941 m. baigė Karo mokyklą Kaune, studijavo Vilniaus universiteto Teisės fakultete, pirmininkavo studentų ateitininkų korporacijai "Kęstutis".

(keliamo į 5 psl.)

LLA vėliavą šventina kun. M.Martinaitis. Ceremonijoje dalyvauja kariai savanoriai

K.Kasparo nuotraukos

Seimo specialiojoje komisijoje prezidento Rolando Pakso interesams atstovaus šeši geriausi šalies advokatai. Prezidentas jiems mokės iš asmeninių lėšų.

Po kelerių metų Vilniaus Lukiškių aikštėje numatoma pastatyti paminklą Laisvei bei įkurti muziejų, kuriame bus laikoma informacija apie svarbiausius Lietuvos kovų už laisvę momentus.

Vilniaus miesto savivaldybės Miesto plėtros departamento darbuotoja Dalija Rūdytė pasakojo, kad 2006 m. Lukiškių aikštėje planuojama pastatyti memorialą, susidedantį iš dviejų dalių – paminklo Laisvei ir muziejaus-informacinio centro. Planuojama, kad muziejus-informacinis centras galėtų įsikurti Gedimino prospekte esančiame Genocido muziejuje.

Lietuva pagal išgales suteiks finansinę paramą nuo žemės drebėjimo nukentėjusiems Irano gyventojams. Kaip sakė Lietuvos užsienio reikalų ministras Antanas Valionis, dėl konkretaus finansinės paramos dydžio bus nuspręsta Vyriausybės pasitarime sausio mėn. pradžioje.

Žemės drebėjimo sugriautame Irano pietrytiniame Bamo mieste pirmadienį darbus pradėjo šimtai ekskavatorių, o tai reiškia, kad vilties tarp griuvėsių rasti gyvų žmonių jau nebėra.

Nepaisant sugriežtintų antiteroristinių priemonių, privatus sportinio lėktuvo pilotas nekludomas pateko į Niujorko skrydžių draudimo zoną ir laisvai suko ratus virš miesto. Jis, pasukęs Manheteno link, trims lėktuve buvusiems savo draugams parodė tokius simbolius kaip Laisvės statula ir Bruklino tiltas. Jie laikomi galimais teroristinių atakų taikiniais ir todėl yra itin saugomi.

Sadamas Huseinas jį su laikiusiems JAV pareigūnams suteikė informacijos apie paslėptus ginklus ir 40 mlrd. dolerių (112 mlrd. litų), kuriuos jis pasisavino būdamas Irako prezidentu, pirmadienį vienas laikraštis citavo tai pranešusį irakiečių pareigūną.

JAV remiama Irako valdančioji taryba ir Jungtinių Valstijų paskirtas administratorius Irake Paulas Bremeris mano, kad diktatorių turtėtų teisti irakiečių tribunolas. Norą ginti suimtąjį Irako diktatorių pareiškė daugiau nei 600 advokatų.

LPKTS valdyboje

Gruodžio 17 d. Kaune įvyko bendras LPKTS valdybos ir TS prezidiumo posėdis. Pirmojoje dalyje LPKTS valdyba posėdžiavo atskirai ir aptarė rūpimus klausimus. Valdybos pirm. pavaduotoja J. Marcinkevičienė informavo apie skyrių atsakymus po LPKTS ir TS derybų dokumentų projektų svarstymą. Gauti atsakymai iš 40 skyrių. Didesnė jų dalis iš esmės pritarė LPKTS ir TS jungimosi sutarties ir Susitarimo dėl atstovavimo TS valdymo institucijoje projektams. Tačiau susirūpinta dėl neaiškaus juridinio statuso jungtinėje TS, dėl LPKTS turto ir bendruomenės išsaugojimo bei kt.

LPKTS pirmininkas Seimo narys dr. P. Jakučionis pažymėjo, kad visi šie klausimai ir derybų dokumentų paketas (LPKTS ir TS jungimosi sutartis, TS įstatai, Susitarimas dėl buvusių LPKTS narių atstovavimo jungtinės TS centrinės ir teritorinės valdymo institucijose, Susitarimas dėl kandidatų į Seimą ir Europos Parlamentą, Politinių kalinių ir tremtinių frakcijos statusas) bus aptariami ir tvirtinami LPKTS valdybos posėdyje 2004 m. sausio 10 d. ir tarybos konferencijoje sausio 17 d.

LPKTS valdybos pirmininkas A. Lukša perskaitė P. Jakučionio ir A. Kubiliaus "Kreipimąsi į Laisvės kovotojus, politinius kalinius, tremtinius ir jų organizacijas" dėl visuomeninės organizacijos įkūrimo išsaugant LPKTS bendruomenę ir veikiančias struktūras (spausdinamas atskirai).

Aptariant pasiruošimo rinkimams

Kreipimasis į Laisvės kovotojus, politinius kalinius, tremtinius ir jų organizacijas

Lietuvos politinių kalinių ir tremtinių sąjunga ir Tėvynės sąjunga, ketindamos susijungti į Jungtinę politinę organizaciją, vienijančią buvusius laisvės kovotojus, politinius kalinius ir tremtinius, krikščioniškuosius demokratų bei konservatorių, pažymi, kad Lietuvos politinių kalinių ir tremtinių sąjungos skyriai yra tapę veiksmingomis bendruomenėmis, ypač reikšmingas jų indėlis į valstybės atkūrimo darbus, visuomenės pilietiškumo bei patriotizmo ugdymą. Šios bendruomeniškos veiklos būdai ir tikslai yra reikšmingi ir reikalingi, tačiau to pilna apimtimi toliau negalės atlikti vien Jungtinė politinė organizacija, kuri didžiausią dėmesį skirs politinei veiklai.

Mes manome, kad Lietuvos politinių kalinių ir tremtinių sąjungai bei Tėvynės sąjungai susijungus į Jungtinę politinę organizaciją, laisvės kovotojus, politinius kalinius ir tremtinius turėtų jungti ir stipri visuome-

Pareiškimas

Mūsų organizacijos, jungiančios buvusius politinius kalinius, tremtinius, laisvės kovotojus, atsiriboja nuo buv. politinių kalinių Antano Terlecko ir Stasio Pancernos dabartinių viešų pasisakymų bei pareiškimų. Ypač tai pabrėžtina dėl S. Pancernos pasisakymų, kurie iškraipo tikrovę, kompromituoja garbingą Lietuvos partizano vardą ir kursto nesantaiką.

Apgailestaujame, kad bendro likimo broliai, kovoję ir kentėję dėl Laisvės ir Nepriklausomybės, atsidūrę vienoje gretoje su "jedinstvenin-

į LR Seimą klausimus valdyba nutarė dar kartą kreiptis į skyrių pirminikus, kad būtų pristatytos svarstyti kandidatūros daugiamandatėje ir vienmandatėse apygardose.

Antrojoje dalyje LPKTS valdybos ir TS prezidiumo nariai posėdžiavo kartu. Šio posėdžio tikslas – aptarti abiejų vadovybių lygmeniu daugybę klausimų dėl LPKTS ir TS jungimosi ir nustatyti Jungiamojo suvažiavimo datą.

LPKTS tarybos pirmininkas R. Paplauskas pristatė Politinių kalinių ir tremtinių frakcijos statuto projektą, kurį paruošė LPKTS įstatų pagrindu. TS prezidiumo narys J. Razma pristatė Tėvynės sąjungos (konservatorių, politinių kalinių ir tremtinių, krikščioniškųjų demokratų) įstatų projektą ir TS pakoreguotą LPKTS ir TS jungimosi sutartį, Susitarimą dėl LPKTS atstovavimo jungtinės TS valdymo institucijose, Susitarimą dėl kandidatų į Seimą ir Europos Parlamentą.

Po diskusijų (iš LPKTS dalyvavo E. Strončikas, R. Paplauskas, Č. Dirė, A. Lukša, P. Jakučionis, iš TS – A. Kubilius, R. Juknevičienė, V. Žiemelis, V. Mockus ir kiti) bendru susitarimu buvo nutarta leisti TS ir LPKTS pirmininkams parafuoti sutarčių projektus ir pateikti abiejų šalių skyrių bei tarybų svarstymus.

Bendra TS ir LPKTS tarybos konferencija numatoma 2004 m. sausio 24 d., Jungiamasis suvažiavimas – 2004 m. vasario 7 d.

"Tremtinių" inf.

ininė organizacija, įkurta LPKTS pagrindu, kuri tęstų LPKTS bendruomeniškąją veiklą. Ji turėtų užtikrinti ir tolesnę tautos kovos už laisvę istorijos įamžinimo misijos vykdymą.

Esame įsitikinę, kad Jungtinė politinė organizacija visokeriopa remis šią veiklą ir dėsis visas pastangas, kad ji būtų plečiama.

Kartu pažymime, kad ir kitos buv. politinių kalinių ir tremtinių organizacijos, pavyzdžiui, Lietuvos politinių kalinių ir tremtinių bendrija, supranta vieningo veikimo svarbą.

Todėl kviečiame visus buv. politinius kalinius ir tremtinius, visus laisvės kovotojus bei jų visuomenines organizacijas telktis į vieningą buv. politinių kalinių ir tremtinių visuomeninę organizaciją.

Kviečiame į talką, į bendrą darbą Tėvynės labui!

TS pirmininkas A. KUBILIUS
LPKTS pirmininkas P. JAKUČIONIS

kais", Komunistų partijos atkūrėjais ir kitais atvirais nepriklausomos Lietuvos priešais. Tikime, kad sveikas protas, sąžinė ir atsakomybės Tėvynei jausmas neleis juodoms emocijoms juos įtraukti į pražūtingą purvinių įvykių srautą, grasinantį Tautos ir Valstybės interesams ir likimui.

Tepadeda mums Dievas ir tesuteikia išminties.

LPKTS pirmininkas
Povilas JAKUČIONIS
LPKS ir LPKTB pirmininkas
Antanas STASIŠKIS

Tėvynės sąjungos tarybos posėdyje paskelbta galima jungimosi su LPKTS data

Gruodžio 20 d. Panevėžyje įvyko Tėvynės sąjungos tarybos posėdis. TS taryba yra didžiausias visos partijos atstovavimo organas tarp suvažiavimų. Jame dalyvavo ir Lietuvos politinių kalinių ir tremtinių sąjungos pirmininkas bei valdybos atstovai, mat TS tarybos posėdžio darbotvarkėje buvo numatyta svarstyti TS reorganizavimo klausimą susijungiant su LPKTS ir jungiamojo suvažiavimo dokumentų projektus.

A. Kubilius supažindino TS tarybą su jungimosi būdu: pasakė, kad pagal galiojančius įstatymus bus sudaryta nauja organizacija.

"Pagal Civilinį kodeksą, reorganizavimo būdas yra susijungimas. Tai gi po susijungimo juridiniu atžvilgiu dirbs nauja politinė organizacija, kuri privalės atlikti visas registracijos procedūras. Ji vadinsis Tėvynės sąjunga (konservatoriai, politiniai kaliniai ir tremtiniai, krikščioniškieji demokratai)", - sakė A. Kubilius. Jis taip pat pristatė pagrindinius dokumentus. Tarybos nariai gyvai domėjosi Jungimosi sutartimi bei kokiais principais ir proporcijomis TS ir LPKTS susitars dėl kandidatų į Seimą ir Europos Parlamentą. TS taryba pavedė TS prezidiumui suderinti su teisininkais Jungimosi su LPKTS sutartį, kurios vėliau bus pateiktos aptarti mūsų derybų grupei. Specialiu nutarimu buvo paskelbta, kad neeilinis TS VIII-asis suvažiavimas, kuriame bus sprendžiamas klausimas dėl TS reorgani-

zavimo – susijungimo su LPKTS, bus šaukiamas vasario 7 d. Paprastai jungiamasis suvažiavimas organizuojamas tą pačią dieną. Žinoma, jei abi šalys nutaria jungtis.

Apie tai vietos žurnalistus informavo TS vadovai. Žurnalistai, sužinoję, kad 13 tūkst. narių turinti TS ketina jungtis su keliskart gausesne LPKTS, gyvai domėjosi, koks likimas po susijungimo lauks konservatorių. A. Kubilius atsakė, kad ir šitos politinės krizės sąlygomis TS daro tai, kas yra labai svarbu: kuria europietiška, stiprią, politinę organizaciją.

"Įveiksime politinę krizę ir Lietuvoje turėsime stiprią dešiniąją, tautinę, krikščioniškąją jėgą, kokią turi dauguma Europos valstybių: Portugalija, Italija, Prancūzija, Austrija ir t.t. Organizacija, kurią kuriame šiais sujungimais, taip pat naują programine tapatybę, atitinka Europos liaudies partijos (EPP), kuri Europos Parlamente dabar yra valdanti partija, modelį", - sakė A. Kubilius.

Be šių klausimų, taryba didelį dėmesį skyrė regioninei politikai. Taip pat buvo priimta rezoliucija ir pareiškimas. Pirmoji – "Dėl Prezidento krizės ir grėsmės demokratijos raidai Lietuvoje" – atvirai apkaltino prezidentą R. Paksą išdavus tėvybę, o pareiškime "Dėl iš naujo skelbiamos klasių kovos" kritikuojamos paksininkų ir neokomunistų užmačios Lietuvoje atgaivinti bolševikinę klasių kovos sampratą.

"Tremtinio" inf.

Dėl prezidento krizės ir grėsmės demokratijos raidai Lietuvoje

Tėvynės sąjungos tarybos rezoliucija,
priimta Panevėžyje 2003 12 20

Tėvynės sąjungos taryba, apsvarsčiusi pastaruoju metu prezidento įstaigoje atskleistus korupcijos ir reketo atvejus, įvertinusi prezidento Rolando Pakso vykdomą valstybės struktūrų supriešinimą, tautos rinkto Seimo šmeižimą kaltinant jį "šamokslu", tyčinį šalies valdymo dezintegravimą atsakingiausiu istoriniu laikotarpiu kaip Lietuvos išdavimą, reikšdama didelį nerimą, kad įvairios Rusijos struktūros per itin pažaidžiamą prezidentą R. Paksą bei per naujai kuriamą populistinę Darbo partiją bando sutrukdyti sėkmingai Lietuvos integracijai į Europos Sąjungą ir NATO, diegia priešišumą Lietuvos nepriklausomybei, suprasdama, kad didelė dalis Lietuvos gyventojų yra nusivylę vis dar teisingumo, jautrumo sunkiau gyvenantiems stokojančia savo valstybe ir kad tradicinės partijos, tarp jų ir Tėvynės sąjunga, padarė toli gražu ne viską, kad greičiau mažėtų skurdas, neveltis, socialinė bei regioninė atskirtis, pritaridama Tėvynės sąjungos vadovybės ir frakcijos Seime pozicijai sprendžiant prezidento krizę, įpareigoja TS frakcijos Seime narius dėti visas pastangas, kad krizei įvertinti būtų telkiamos visos nepriklausomybinės jėgos, o apkaltos procesas nebūtų dirbtinai

vilkinamas. Siūlo TS skyrių pirmininkams, savivaldybių tarybų nariams, prezidiumui ir frakcijos Seime nariams ypatingą dėmesį skirti nuolatiniam tiesioginiam bendravimui su žmonėmis, ypač su tais, kurių nusiavyliu ir neveltimi bando manipuluoti Borisovo ir Uspaskicho politikos užsakovai. Ragina Lietuvos likimui neabejingus žmones – politikus, visuomenines organizacijas, kitas bendruomenes, visus piliečius, mūsų tautos autoritetus – nelikti nuošalyje, nebeleisti manipuluoti niekuo dėtų, tačiau nusivylusių žmonių protais ir jausmais, neleisti diegti mūsų krašte valdomos teisėsaugos, valdomos žiniasklaidos, stabdyti nešvarių pinigų veržimąsi į Nepriklausomos Lietuvos valdžios struktūras. Kviečia Lietuvos pilietinę visuomenę, visus susipratusius lietuvius, nepaisant jų politinių pažiūrų, kaip ir Sąjūdžio laikais, telktis bendram veikimui UŽ LIETUVĄ.

Tėvynės sąjunga įsipareigoja skirti visas jėgas tam, kad būtų užkirstas kelias pavojingoms pastangoms pasinaudoti žmonių nusivylimu ir griauti demokratinės visuomenės principus.

Sutelkime visas pastangas, kad laimėtų europietiška Lietuva!

Seimo sprendimai dėl Vilniaus krašto

Gruodžio 15 d. Seimo Etikos ir procedūrų komisija vienbalsiai pasmerkė Lenkų rinkimų akcijos pirmininko V.Tomaševskio raštus ir kalbas, kuriomis jis užgauliojo visuomenines organizacijas, nesutinkančias su Vilniaus krašto okupanto J.Pilsudskio pagerbimu. Šiais veiksmais V.Tomaševskis sulaužė Seimo nario priesaiką ir vykdė ne Lietuvos, bet Lenkijos seimo valią. V.Tomaševskis dėl priešvalstybinės veiklos net neatsiprašė, o posėdyje dalyvavęs jo partijos pavaldinys T.Andžejevskis redaguojamame Vilniaus krašto savaitraštyje gruodžio 18-24 d. dalį šmeižtų pakartojo.

Gruodžio 17 d. Seimo Švietimo, mokslo ir kultūros komitetas aptarė Pietryčių Lietuvos švietimo reikalus ir pritarė "Vilnijos" draugijos siūlymui įsisenėjusias problemas spręsti aktyviau. Vyriausybė atsisakė pra-

tęsti net Rytų Lietuvos socialinės plėtros programą.

Posėdyje, organizuotame Seimo nario P.Jakučionio iniciatyva, dalyvavo Vilniaus, Šalčininkų rajonų atstovai, mokytojai, Valstybės kontrolės departamento darbuotojai, kurie nustatė, kad pernai Vilniaus rajonas lenkiškų mokyklų mokiniui skyrė 933 litais (43 proc.), o šiemet – 459 litais daugiau negu lietuviškų mokyklų kiekvienam mokiniui. Kalbėta apie mokyklų valstybine kalba diskriminavimą, iki šiol dviejų rajonų savivaldybių netvarkomą mokyklų tinklą, politinę veiklą tautiniu pagrindu. Lenkiškoms mokykloms daugiau lėšų skiria Lietuvos Vyriausybė, dar pridėda savivaldybės, o per Lenkų bendruomenę dar skirta 13 milijonų zlotų. Šiuos reikalus apsvarstys švietimo pakomitetas ir konferencija.

Kazimieras GARŠVA

Aiškeja Lukiškių aikštės likimas

Sausio 12 d. Seime rengiama konferencija, kurioje bus pristatyta Lukiškių aikštės koncepcija. Įdomu, kokią koncepciją Vilniaus miesto savivaldybė ketina pristatyti šį kartą. Mat tų koncepcijų buvo ne viena ir ne dvi. Ir ne tik Vilniaus miesto. Seime net buvo priimtas nutarimas, kurio iki šiol niekas neįvykdė.

Buvę politiniai kaliniai ir tremtiniai, taip pat Seimo narys V.Landsbergis ne vienerius metus deda pastangas, kad ši aikštė taptų reprezentacine valstybės aikšte, kur būtų keliama valstybės vėliava. Čia taip pat ketinta statyti memorialą visų laikų kovotojams už Lietuvos laisvę, įtraukiant į šį atminimo ansamblį ir buvusius KGB rūmus, gal net Tuskulėnų memoriolą.

Verslininkai taip pat ne vienerius metus deda pastangas, kad šioje aikštėje būtų leista prekiauti ir linksminintis. Šiais metais klausimas lyg ir buvo išspręstas jų naudai: Lukiškių aikštėje pristatyta prekybinių kioskelių, įrengta čiuožykla, kuri nėra labai populiari. Nesulaukę žadamo monumento, buvę politiniai kaliniai ir tremtiniai dalį surinktų lauko akmenėlių iš sunaikintų tremtinių sodybų panaudojo paminklo statybai Panevėžyje, Nepriklausomybės aikštėje.

Dabar Vilniaus miesto savivaldybė pareiškė, kad Lukiškių aikštėje bus statomas paminklas Laisvei bei įkurtas muziejus su informacija apie svarbiausius Lietuvos kovų už laisvę momentus. Pasak Vilniaus miesto plėtros departamento darbuotojos Dalijos Rudytės, 2006 m. čia planuojama pastatyti memorialą, susidedantį iš dviejų dalių – paminklo Laisvei ir muziejaus-informacinio centro Genocido muziejuje. Lukiškių aikštėje sukurtas paminklas Laisvei su muziejumi-informaciniu centru turėtų būti skirtas įamžinti XVIII a. pab.–XIX a. sukilimus, kovą už Laisvės atgavimą 1940–1988 m., Sąjūdį ir Lietuvos Nepriklausomybės atgavimą

1988–1991 m.. Muziejus-informacinis centras galėtų organizuoti ekskursijas į vietas, siejamas su Sąjūdžio, Atkuriamojo Seimo istorija, rengti pavyzdines istorijos pamokas moksleiviams visoje Lietuvoje.

Skelbiama, kad Lukiškių aikštės koncepciją parengė Vilniaus miesto savivaldybės sudaryta Istorinės raidos įprasminimo Vilniaus mieste priemonių plano parengimo ir įgyvendinimo komisija.

Ji remdamasi minėtu Seimo nutarimu nustatė Lukiškių aikštės strategines funkcijas. Aikštė turi būti vieta, skirta asmenims, žuvusiems už Lietuvos laisvę, pagerbti ir svarbiems miesto ir valstybės renginiams, susijusiems su Lietuvos laisvės kovų istorija, rengti.

Tiesa, minėta komisija susikirto siūlydama memorialo atidengimo datą: 2006 m. rugpjūtį, "minint Lietuvos valstybės atkūrimo 15-ąsias metines". Dėl šio pranešimo Seimo narys V.Landsbergis netgi padarė politinį pareiškimą, mat supainiota valstybės atkūrimo data.

"Lietuvos valstybė po sovietų okupacijos ir neteisėtos inkorporacijos į SSRS buvo teisiškai ir konstituciškai atkurta 1990 m. kovo 11 d. Po pusantų metų, 1991 m. rugpjūtį, tą patį padarė Estija ir Latvija, kurios ir mini atitinkamas datas. Lietuvai tas rugpjūtis reikšmingas tuo, kad praslinko dar vienas agresijos pavojus ir paspartėjo jau anksčiau prasidėję tarptautiniai pripažinimai. Bet Lietuvos Respublika, kuri buvo atkurta po 50 metų okupacijų ir egzistuoja dabar, yra Kovo 11-osios Lietuva", - teigia V.Landsbergis.

Jis mano, kad geri darbai nebūtinai turi būti siejami su datomis, bet jei tai daroma, tada – su tikromis: "Pekiolika atkurtos nepriklausomybės metų sukaks 2005 m. kovo 11 d., o jeigu aikštės rekonstrukcijai pristigtų laiko, tuomet prisimintinas 2005 m. pabaigoje atėjęs Didžiojo Vilniaus Seimo šimtmetis".

Žinios iš Seimo

R.Pakso apkaltos metu gimsta Garbingoji Politika

Artėjant Naujiesiems 2004 metams, atrodo, tik du politikai šalyje žino, kaip gyvensime kitais metais: tai vis "atsistatydinti neketinantis" R.Paksas ir "jo komanda" bei persitvarkančios bei praktiškai naujai užgimsiančios stiprios politinės organizacijos – Tėvynės sąjungos – lyderis A.Kubilius ir jo komanda.

R.Kubilius kuria naują politinę organizaciją, kurios bene stipriausia grandis būtų gausioji ir moraliai tvirtiausia šalies politinė partija – Lietuvos politinių kalinių ir tremtinių sąjunga. Be to, A.Kubilius pirmasis pradėjo kalbėti apie "Lietuvą po R.Pakso". Prieš Kūčias šis politikas garsiai baladojosi Seime plaktuku kaldamas "Dešimt tiesų ne populistams" prie savo kabineto durų.

Čia skelbiama, kad politinė sistema gali tapti skaidresnė ir stipresnė, jei bus suvokta, ką reikia daryti, kad erdvė populistams ir nešvariai politikai siaurėtų. O tereikėtų vykdyti pažadus Lietuvos piliečiams, Lietuva turėtų priklausyti ne tik tiems, kuriems pasisekė. Ateities Lietuvoje nebus dangstomas joks korupcijos atvejis, kad ir kokiame aukštame lygyje jis iškiltų. Saugumas pirmiausia šali privalės saugoti nuo rusiškos įtakos. Rinkimuose ir politikoje nebus naudojami "nešvarūs" pinigai, o valstybė gins žmones nuo reklaminio melo ir t.t.

Kaip ir visi konservatoriai, lietuviškieji mano, kad valstybė negali nusigręžti nuo moralės įstatymų, todėl politika ne tik turi būti morali ir rōdyti pavyzdį, bet per valstybę privalo skatinti moralės institucijų: šeimos, bendruomenės, mokyklos, bažnyčios, stiprėjimą.

"Dešimt tiesų ne populistams" iš tiesų yra lyg ir krikšto liudijimas pirmajam kūdikiui, pavadintam Garbinga Politika. Po pastarųjų įvykių apie garbingą politiką kalba ne tik Tėvynės sąjunga, bet ir kitos tradicinės politinės partijos. Na, jei dar nekalba, tai labai daug mąsto.

Apie tokius dalykus kaip garbinga politika tikriausiai nemąsto R.Paksas. Turbūt apie tai nekalba ir liberaldemokratai, žurnalistų pašiepiamai vadinami "kriminalliberalais". Apie kokią garbę galima kalbėti, jei R.Paksas tikrai žino, kad neatsistatydins. Matyt, tai žino ir jo komanda. Atrodo, R.Paksas žino, ką daręs. Prieš šventes klausiamas žurnalistų apie jo bendražygius, privalėjusius pasitraukti iš prezidentūros, ar nenorėtų jų atsiprašyti, atsakė, kad nėra dėl ko, nes tie žmonės pasitraukė iš prezidentūros, bet ne iš jo komandos.

Labai įdomus pasisakymas. Kas ta R.Pakso komanda? Ir kas tada tas R.Paksas? Mes galvojome, kad jis 5 metų kadencijai išrinktas Lietuvos prezidentu ir be prezidentūros negali turėti jokių kitų "komandų". O gal R.Paksas būna kokias 3 valandas per parą prezidentu, o kitą likusį laiką kokios nors mistinės "komandos" lyde-

riu? O gal nariu? O gal patarnautoju? Tai kodėl jam mokamas visas prezidento atlyginimas? Ar nereikėtų taip karštai "atsistatydinti neketinančiam" R.Paksui padėti ir sukurti prezidento etatą: tada galėtume jį įdarbinti, pavyzdžiui, tik ketvirčiui etato. O kitiems trims ketvirčiams išsirinktume dar tris prezidentus".

Būtų juokinga, jei nebūtų graudu. Bet R.Pakso išsisukinėjimai ir melas, nuo kurių jau stipriai pavargo visi bent kiek mąstantys žmonės, netrukdo teisinės šalies institucijoms dirbti savo darbo. Tad, kaip ir numatyta, gruodžio 29 d. į pirmą posėdį Seime susirinko kaltinimus prezidentui Rolandui Paksui nagrinėjanti specialioji tyrimo komisija, vadinama tiesiog "apkaltos komisija". Ji sudaryta iš 6 teisininkų padėjėjų ir 6 parlamentarų. Tėvynės sąjungai joje atstovauja Jurgis Razma. Dar prieš šventes opozicija Seime kovėsi dėl kiekvienos vietos apkaltos komisijoje labai nenorėdama atiduoti nė vieno balso teisininkams. Mat Seimo nariai jau žinomi ir pakankamai prognozuojami.

Opozicijos baiminimasis dėl teisininkų padėjėjų darbo efektyvumo pasitvirtino jau pirmą posėdį: jame neišspręstas nė vienas darbotvarkės klausimas. Apkaltos komisija dar nenori pripažinti, bet tikriausiai jai stipriai trukdė net 6 R.Pakso advokatai, kuriuos šis pasisamdė taip pat kliudamas privačius ir viešuosius interesus. Nors komisijos posėdžiai uždari, iš advokatų interviu, kuriuose jie žmonėms nepasakė nieko, galima susidaryti įspūdį, kad tai tikri tuščių žodžių spardymo profesionalai, tiesiog meistrai, tobulai kopijuojantys savo šeiminiško taktiką – nieko nepasakyti šį bei tą sakant. Vis dėlto, nepaisant visų trukdžių, komisija įpareigota vasario 13 d. pateikti išvadą.

Gruodžio 30 d., prieš pat Konstituciniam Teismui skelbiant nutartį dėl Lietuvos pilietybės suteikimo jo rinkimų kampanijos finansuotojui Jurijui Borisovui, R.Paksas "pasisakė tautai ir atsakė į žurnalistų klausimus". Jis pareiškė laimėsią parlamentinę apkaltą prieš jį ir nesitraukė iš pareigų anksčiau laiko. Jis tai pat leido suprasti manęs, kad teisiškai neįmanoma įrodyti jam priskiriamų Konstitucijos pažeidimų, todėl esą siekta jį palaužti psichologiškai, kad atsistatydintų.

R.Paksas taip pat sakė, kad Konstitucinio Teismo sprendimas dėl Lietuvos pilietybės suteikimo jo rinkimų kampanijos finansuotojui Jurijui Borisovui neturės įtakos jo tolesniam darbui. Lygiai po valandos Konstitucinis Teismas pareiškė, kad prezidento Rolando Pakso dekretas, kuriuo išimties tvarka buvo suteikta pilietybė jo rinkimų kampanijos finansiniam rėmėjui Jurijui Borisovui, prieštarauja pagrindiniam šalies įstatymui – Konstitucijai. Teismas paskelbė, kad prezidento dekretas prieštarauja Lietuvos Konstitucijoje įtvirtintam teisinės valstybės principui, taip pat trims Konstitucijos straipsniams ir Pilietybės įstatymui.

Jonas BALNIKAS

Naujieji Lietuvos "gelbėtojai ir mylėtojai"

Prieš pat šv. Kalėdas Latvijoje leidžiamas rusų laikraštis "Telegraf" paskelbė didžiulį visą puslapį užimantį interviu su prezidento R. Pakso rinkimų kampanijos finansuotoju ir organizatoriumi Jurijumi Borisovu, skambiai pavadintą: "Jeigu ne aš, Pakso nebūtų!" Šį straipsnį vertėtų perskaityti kiekvienam Lietuvos piliečiui, vis dar galvojančiam, kad R. Pakso yra savarankiškas politikas ir niekieno netampomas už virvučių. J. Borisovas – Lietuvos "mylėtojas", paklaustas, kodėl nusprendė padaryti R. Pakso Lietuvos prezidentu ir kiek tam reikaliui skyrė pinigų, sakė neprišimenantis tokių menkniekių, nes tie pinigai yra visi jo, o jis jų neskaiciuoja... O R. Pakso pasirinko todėl, kad esą jis – vienintelis padorus politikas. Aišku, "geradarys ir mylėtojas" nepamiršo iškeikti baigusio kadenciją Valdo Adamkaus, kuris, pasirodo, "bedieviškai meluoja", o didžiausias jo nusikaltimas – "iškėlė man bylą". Pasiteiravus, ar teisingi paskelbti telefoninių pokalbių įrašai, kuriuose J. Borisovas savo numylėtinį ir statytinį R. Pakso pavadino "politiniu lavonu", "geradarys" atsakė: "Politikas politiniu lavonu padaro save pats. Aš taip ir pasakiau. R. Pakso oponentų pagrindinis tikslas – neprileisti manęs prie prezidento. Juk tik mano dėka jis juo tapo."

Dar daugiau, J. Borisovas pareiškė, jog dabar nuo gynimosi pereina į aktyvų puolimą ir sunaikins visus savo priešus. (Matyt, tokiu pat būdu, kaip tai darė būdamas sovietinės armijos lakūnu Afganistane, kai bombardavo ir šaudė taikius gyventojus. Juk ne be reikalo giriasi turis kovinių apdovanojimų už "didvyriškumą", parodytą Afganistane. Gal ir dabar kokį ordiną ar medalį iš Maskvos gaus.)

"Kokia bus jūsų puolimo taktika ir strategija?" – paklausk "Telegraf" žurnalistė Ana Novickaja. J. Borisovas nedvejodamas atsakė: "Aš priversiu visus vadinamuosius politikus pasakyti tiesą. Ir tegul liaudis mato. Ir tada Seime jiems vietos neliks. Be reikalo mane užpuolė, jie visi taps politiniais lavonais. Aš juk įspėjau – nelieskite

manęs. O jie mane palietė. Savo pačių pražūčiai."

"Kaip gi jūs, patyręs psichologas, nenumatėte tokios situacijos ir laiku neįspėjote R. Pakso, kad virš jo galvos kaupiasi debesys?"

"O tai jau ne mano problemos. Tai R. Pakso problemos. Aš padariau jį prezidentu. Viskas. Jeigu būčiau buvęs šalia jo, seniai viską būčiau apskaičiavęs. Bet aš jam netrukčiau. Pasakiau: štai, vaikinai, mano darbas baigtas po to, kai tu tapai prezidentu. O ką prisidirbai, tai pats ir srėbk. Aš čia niekuo dėtas. Suprantate, man visiškai neįdomu Lietuvoje. Smulkmė. Na ką man čia veikti? Aš numatau tris žingsnius į priekį, skirtingai nei jie. Sukūriau tokią savo komandą, kurios nugalėti neįmanoma. Dabar rašau daktaro disertaciją, kaip aš kūriau tą komandą. Tokių žinių, kokių turiu aš, neturi niekas pasaulyje! Mano daktaro disertacija – tai tikras perversmas pasaulio moksle. Bet aš nesiekiu tikrai uždirbti pinigų, tai man jau nebeįdomu. Aš jau seniai viską uždirbau. Man buvo įdomu sulošti partiją už R. Pakso, kurio niekas rimtai nevertino. Reikėjo įrodyti, kad aš visus juos sutrypsiu. Taip ir padariau."

Atrodo, viskas aišku. Lietuvą 2004-aisiais jau gelbės ne tik dabartinis premjeras, bet dar mažiausiai du Lietuvos "patriotai" – J. Borisovas ir V. Uspaskichas. Na, dar prisidės "liaudies rašytojas" V. Petkevičius, irgi prieš šv. Kalėdas stojęs ginti prezidento ir jo patarėjo R. Ačo. O juk dar visai neseniai savo "Durnių laivo" paskvilje tyčiojosi iš R. Pakso ir jo komandos. Tai dar būtų pusė bėdos, bet šio "liaudies gynėjo" pasisakymai niekinant Lietuvos nepriklausomybę ir jos atkūrėjus darosi vis ciniškesni. Todėl neatsitiktinai metų pabaigoje taip susivienijo visi Maskvos gerbėjai ir šlovintojai, NATO priešinininkai V. Petkevičius, R. Pavilionis, J. Veselka, K. Prunskienė, jau nekalbant apie prezidentinius liberalus demokratų. Nėra abejonės, kad artėjant Seimo rinkimams, be šių, kurie tebesivadovauja garsiuoju Cvirkos posakiu: "Mus priglau motina Rusija", atsiras ir daugiau "mozių". Viešpatie, apsaugok ir pasigailėk!

Lietuvos valstybingumo vardan

Lietuvos politinių kalinių ir tremtinių sąjunga ir Tėvynės sąjunga reorganizuojamos sujungimo būdu

Po ilgų ir sunkių derybų, svarstymų Lietuvos politinių kalinių ir tremtinių sąjunga ir Tėvynės sąjunga (konservatoriai) pagaliau nutarė susijungti. Nauja jungtinė organizacija, kurios pavadinimas bus nustatytas ir įstatai tvirtinami vasario mėnesį įvyksiančiame steigiamajame (jungiamajame) suvažiavime, turės galimybę naujai sušvisti Lietuvos politinėje padangėje. Gruodžio mėn. įvykęs bendras LPKTS valdybos ir TS prezidiumo posėdis parodė, kad dar yra ginčytinų ir kol kas neišspręstų dalykų – kaip turtas, padalinių struktūros ir jų valdymas, vietų skaičius rinkimų sąrašuose ir kt.

Iš pirmo žvilgsnio gali atrodyti, kad šie klausimai trukdys vienijantis. Bet ar iš tikrųjų taip? Jeigu nebūtų paminėtų skirtumų, nereikėtų tartis ir derėtis. Kita vertus, ar tos skirtybės yra esminės, ar būtina jas nuolat priminti ir pabrėžti? Turbūt geriau išsiaiškinti vadams, paaiškinti sąjungų nariams ir visuomenei, t.y. surasti bendrą vardiklį. Abi partijos skelbia tas pačias tėvynės meilės ir valstybingumo tvirtinimo, asmens ir piliečio laisvės ir atsakomybės, privačios nuosavybės, europinės demokratijos idėjas. Tai mus jungia. O kas skiria? Mus jungia ir vienodas dabartinės prezidentinės krizės supratimas. Dar prezidento rinkimų antrojo turo išvakarėse LPKTS įspėjo apie pavojų Lietuvos valstybingumui, jei bus išrinktas R. Pakso.

Pagrindinis skirtumas tarp LPKTS ir TS – vidaus struktūra ir tikslų įgyvendinimo būdas. LPKTS yra plataus masto visuomeninė patriotinė organizacija su politinės partijos statusu, jungianti nuo okupacijos nukentėjusius, su pavergėjais kovojusius asmenis bei jų šeimų narius. O TS (konservatoriai) – jau patyrusi politinė partija, buvusi valdžioje, turinti partitines, struktūrą, ryšius. Tačiau konkurentams pavyko partiją gerokai susilpninti, suskaldyti, Lietuvos bėdas jai

užkabinti, kaip kokią girnapusę. Pagaliau pačiai partijai (TS) pritrūko politinės drašos ir, vidinės jėgos atsikirsti "LUK'oil" pinigais mokamiems šmeižikams. Partijai pritrūko intelekto, t.y. kolektyvinio proto – geros komandos ir ilgesnio atsarginių suolelio. (Pataikūnai geri tik leidžiant raketą.)

Labai gaila, kad liko neįtvirtintas nei britų konservatorių, nei švedų moderatų valdymo modelis, įteisinantis modernią demokratinę struktūrą. Priešingai, G. Vagnoriaus iš TSKP pasiskolintas demokratinis centralizmas vos nepalaidojo konservatorių idėjos.

O kaip atrodo LPKTS? Jos vidinis valdymas tikrai demokratinis, tačiau narystės elgesio laisvumas būdingesnis ne partinei, bet visuomenei organizacijai. Nesant politinės drausmės ir griežtos pilietinės orientacijos, sąjungos nariai kartais savo balsus rinkimuose atiduoda net populistams ir marginalams.

Nors karinė rezistencija okupacinei valdžiai baigėsi prieš 50 metų, likusiems gyviems buvusiems politiniams kaliniams jau 70-80 ir daugiau metų, nors dauguma tremtinių grįžo į Lietuvą prieš 40 metų, atmintyje liko netekusių žaizdos, daugelį metų primenamas trečiaiečių žmonių statusas, pašaipa už meilę tėvynei, už patriotizmą. Šiuolaikinės Europos valstybės seniai pasirinko demokratinę valdymo formą, besiremiančią įvairių partijų sistema. Partijos jungia žmones pagal pažiūras, tikslus. Parlamentinėse valstybėse daugiau vietų laimėjusios partijos turi ir daugiau įtakos. Jeigu partijų idėjos patrauklesnės ir veikla vaisingesnė, yra didesnė tikimybė laimėti daugiau vietų renkamosiose Lietuvos ir Europos Sąjungos struktūrose.

Pagrindinis LPKTS ir TS jungimosi tikslas – iš LPKTS pusės atnešti nesuterštą Tėvynės meilę ir patriotizmą kaip pareigą ir atsakomybę į naują jungtinę partiją, įtvirtinti lietuviškąją demokratijos tradiciją, kur nėra vietos dik-

tatūrai, kur gerbiama kito nuomonė, kur sprendžia dauguma valstybės labui. Turime suprasti, kad nei LPKTS jungiasi prie TS, nei TS – prie LPKTS, o kuriama nauja jungtinė Lietuvos patriotų, Lietuvos valstybingumo gynėjų ir puoselėtojų partija iš buvusių LPKTS ir TS narių. Kitais žodžiais, iš dviejų kiekybių susikuria nauja kokybė. Reikės dar ilgai vieniems iš kitų mokytis, mokytis iš klaidų ir iš patirties. Nors LPKTS turi daugiau patriotizmo ir net demokratijos tradicijų, ji savo veikla nepakyla į valstybės problemų lygmenį, o apleistas politinis darbas baigia ją nustumti į Lietuvos politikos pašalį, todėl prarandama įtaka pokario rezistencijos tyrimams ir vertinimui, prarasta įtaka jaunimo pilietiniam ugdymui. Galima tikėtis, kad naujai partijai tai pavyks geriau.

Tėvynės sąjungai reikalingas LPKTS patriotizmas, kaip ir LPKTS sąjungai reikalinga TS politinė patirtis. Prisimenant prof. V. Landsbergio žodžius, pasakytus 2003 m. vasarą LPKTS Kauno skyriaus konferencijoje, tik nuo mūsų pačių priklausys, kokią įtaką turėsime jungtinėje partijoje. Ir visai nebūtina, kad visų jungtinėje partijoje esančių žmonių pažiūros ir tikslai sutaptų šimtu procentų. To niekur nėra ir nebus, nes visi žmonės skirtingi. Jeigu požiūris sutinka bent 60 proc. – reikia jungtis.

Mūsų valstybė – vėl pavojuje. Įvanovų, borisovų, uspaskichų pinigais bandomas išklabinėti sunkiai atkurtas mūsų valstybingumas, leidžiami šmeižtai, hiperbolizuojamos klaidos, nutylimi akivaizdūs laimėjimai. Bandoma sprogdinti iš vidaus panaudojant vietinius Trojos arklus.

Uždekime pavojaus lauzus visuose skyriuose, kvieskime į naują Baltijos kelią per visą Lietuvą nuo Vilniaus iki Klaipėdos. Ir neužmirškime – priešas bijo viešumo, mūsų ryžto, politinės valios. Vardan tos Lietuvos vienybės težydi...

Užsiprenumeruokite "Tremtinį"

Prenumerata mėnesiui kainuoja 4,80 Lt, 3 mėn. - 14,40 Lt, 6 mėn. - 28,80 Lt, metams - 57,60 Lt. Vienas "Tremtinio" egzempliorius kainuoja 1,20 Lt. Indeksas - 0117.

Mūsų adresas: "Tremtinys", Laisvės al. 39, 3000 Kaunas, Lietuva.

Nepamirškite užsiprenumeruoti savo laikraščio!

Įamžinanti atminimą dovana

(atkelta iš 1 psl.)

Ir štai šiandien prieš mus – brigados generolas, kurio atminimui skirtas šis renginys, pastatyti paminklai, išleistos knygos. Brigados generolu ir istorine asmenybe Kazimieras Veverskis-Senis tapo ne todėl, kad buvo kilęs iš pavyzdingos Veverskių šeimos, ne dėl formalaus generalinio štabo ar prestižinės karo akademijos diplomo, o už savo veiklą – Lietuvos laisvės armijos įkūrimą, jos puoselėjimą ir laisvės kovą. Žmonių laipsniai ir apdovanojimai trumpaamžiai, tačiau Kazimieras Veverskis, jo broliai, jų bendražygiai – Lietuvos laisvės kariai, dvasios generolai – apdovanoti žymiai daugiau: jie apdovanoti amžinu nemarumu. Šie Amžinybės kariai, reikalui esant, gali vėl pasakyti: "Atėjo ta akimirka, kai tylus ir nepastebimas patriotizmas turi peraugti į pasiaukojimą Laisvės idėjai, net ir savo gyvybės kaina." Taip Lietuva per Amžinybės karius kviečia savo sūnus ir dukras kovoti už laisvę, rikiuoja juos kovos rikiuote.

Lietuvos laisvės armija – trys žodžiai, kuriuose sutelpa viskas – idėja, žmonės, įvykiai. Nėra tikslesnio pavadinimo, kuris būtų taip tobulai nusakęs pasipriešinimo – rezistencijos esmę. Laisvės idėja yra amžina ir tik dėl jos yra visavertis žmogaus gyvenimas. Taigi žmonės, kurie aiškiai tai savo veiksmais įrodė, turėjo teisę organizacijos vėliavoje įrašyti: "Mano jėgos ir darbas – Tėvynės laisvei ir gerovei".

LLA laisvės idėja, organizacijos vardas ir vėliava išliko nesutepti ir 1946 m. buvo garbingai perimti viešingai Lietuvos laisvės kovų sąjūdžio. LLA dvasia išliko iki pat laisvės kovų pabaigos. Taigi lietuvių tauta ir "leitenantų" vadovaujama LLA išdrįso mesti iššūkį pusės pasaulio užkariautojui generalisimui Stalinui ir jo maršalams. Žmonijos, kaip ir lietuvių tautos, istorija įrodė partizanų karo veiksmingumą – kalbėjo Tremties ir rezistencijos muziejaus direktorius istorikas Kęstutis Kasparas gruodžio 19 d. istorinėje LR Prezidentūroje, Kaune, surengtame LLA įkūrėjo, kario savanorio, Vyčio Kryžiaus kavaleriaus, brigados generolo Kazimiero Veverskio 90-ųjų gimimo

metinių ir atkurtos LLA vėliavos pagerbimo šventėje. Sugiedojus Tautinę giesmę, susirinkusiųjų – LLA, LLKS, LAKS, LKKSS, DLK Birutės KŠMS narių, Vytauto Didžiojo karo muziejaus istorikų, Kauno įgulos karininkų – akivaizdoje už visus Laisvės kovotojus meldėsi ir atkurtąją LLA vėliavą pašventino Garliavos parapijos kunigas M. Martinaitis. Šventės vedėjas – LKKSS Kauno aps. pirm. istorikas A. Markūnas pakvietė karius savanorius: LKKSS pirm. dim. kpt. A. Petrusevičių, LLKS štabo virš. V. Balsį, LPKTS valdybos pirm. dim. kpt. A. Lukšą, LLA karį – dim. mjr. A. Veverskį, LLA ryšininką, vėliavos atkūrimo pagr. iniciatorių A. Ronomanskį, mjr. G. Reutą iškilmingai pritvirtinti vėliavą ir pasirašyti jos atkūrimo aktą. LLA vėliava garbingai pakilo ir parimo tarp kitų rūsčias nepriklausomybės kovas menančių atkurtų organizacijų vėliavų. Šventės metu 1941 m. sukilėlių sąjungos vadui A. Žaldokui įteiktas padėkos raštas. Garbingo - 80 metų jubiliejaus proga dim. mjr. Aleksandrą Veverskį pasveikino ir įteikė sveikinimo raštus Vytauto Didžiojo karo muziejaus direktorius ir istorikai bei Kauno įgulos karininkų ramovės virš. mjr. G. Reutas. Skambėjo deklamuojamos LLA kario Aleksandro Veverskio eilės, Juozo Gruodžio konservatorijos studentų atliekami muzikiniai kūriniai.

Dėkojame LKKSS Kauno aps. skyriui, Vytauto Didžiojo karo muziejui, Kauno įgulos karininkų ramovei, Kauno mst. savivaldybei, o ypač Lietuvos istorijos gaivintojams ir puoselėtojams – LLA vėliavos atkūrimo sumanytojams A. Ronomanskiui ir birutietei J. Veverskienei, surengusiems šią iškilmingą šventę. Tai didžiausia įamžinanti atminimą dovana LLA kūrėjui brigados generolui K. Veverskiui, jo broliams ir visiems karžygiams,ėjusiems po Lietuvos laisvės armijos vėliava. Kiekvienas garbingas Lietuvos pilietis privalo žinoti, nė akimirką nepamiršti ir neabejoti, kad nepriklausomoje, pasaulio pripažintoje valstybėje gyvename Laisvės kovotojų gyvybės kaina.

Dalia MACIUKEVIČIENĖ

Chorui "Likimai" – 15 metų

Daina – tai ne tik melodija ir gražūs žodžiai, o ir mūsų tėvų bei protėvių palikimas, geriausia poetų ir kompozitorių kūryba. Visa žmogūjų jausmų gama atsispindi lietuviškoje dainoje.

1989 m. sausio 6 d. Panevėžyje į pirmąją repeticiją susirinko šimtas dešimt dainininkų – savo kūrybinį kelią pradėjo Lietuvos politinių kalinių ir tremtinių choras "Likimai". Pirmieji koncertai buvo skirti 1989 metų Vasario 16-osios šventiniams minėjimams miesto mokyklose, įmonėse. Tais pačiais metais choras koncertavo ne mažiau kaip 30 kartų: buv. politinių kalinių susitikime, minint Motinos dieną, Gedulo ir vilties dieną, perlaidojant partizanų palaikus, sutinkant tremtinių palaikus, parvežtus iš Sibiro, Baltijos kely, Kariuomenės atkūrimo minėjime, piketų Vilniuje ir Panevėžyje metu bei kitur. Apie juos ir kitus pasirodymus renginiuose Sąjūdžio metu geriausiai galėtų papasakoti pirmieji choro vadovai – Margarita ir Rimantas Vaičekoniai.

koniai.

Bėgo metai. Keitėsi repertuaras, suskambo ir vadovo Rimanto Vaičekonio sukurtos melodijos. Choras dalyvavo visose LPKTS ir valstybinėse dainų šventėse, iškilmėse ir, žinoma, be choro skambių dainų nepraejo skyriaus susirinkimai ar vakaronės.

Dabar chorui vadovauja jauni ir energingi vadovai – Giedrė ir Romualdas Baltuškos. Kartu jie – ir vakaronių muzikantai bei vedėjai.

Didžiausios pagarbos nusipelnė nuo pirmųjų choro dienų jame dainuojantieji – ne vieną lenkia metų našta, slegia patirtos negandos, maldžia kovų randai. Tegu atleidžia man, kad neminėsiu jų vardų, nes jų tikrai daug. Tik negalima nepaminėti Amžinybės išėjusio skyriaus pirmininko Prano Skeiverio, kuris labai rūpinosi chorą.

Ilgiausių metų, Dievo palaimos ir daug daug skambių dainų linkime jums, mieli mūsų dainorėliai!

Algirdas BLAŽYS

Panevėžio buv. politinių kalinių ir tremtinių choras "Likimai". Sėdi vadovai Giedrė ir Romualdas Baltuškos

Skaitytojų mintys

Mes juos pasmaugsime jų pačių rankomis

Stebint ir analizuojant per visas žiniasklaidos priemones gaunamą informaciją apie prezidento Rolando Pakso veiksmus nesitiki, kad prezidentas taip elgiasi iš naivumo ar nepatirties. Drįstu manyti, kad R. Paksas dar prieš duodamas prezidento priesaiką yra davęs ir dar kažkam priesaiką, kurios pagrindinis tikslas – bet kokia kaina sutrukdyti Lietuvai įstoti į NATO.

Panašiai jis elgėsi ir būdamas premjeru. Mažeikių naftos pardavimo sutartį keletą metų ruošė kelios komandos. Pats blogiausias sutarties variantas, pagal kurį ši įmonė buvo parduota "Williams", buvo paruoštas (pakoreguotas) ekonomistų grupės, kuriai vadovavo ūkio ministras

E. Maldeikis. Dėl to jis važinėjo į Maskvą, o grįžęs išsisukinėjo, kur buvęs, kur nebuvęs. R. Paksas jį gynė, nenorėjo atstatyti iš ministro posto. Keletą kartų žurnalistų klausimas apie "Mažeikių naftos" privatizavimo skaidrumą, premjeras atsakydavo, kad viskas vyksta "skaidriai". Pagaliau, kai reikėjo pasirašyti pardavimo sutartį... atsistatydino iš premjero pareigų. Taigi užduotis buvo įvykdyta puikiai. Jeigu minėto objekto negalima parduoti "LUK'oil" (buvo Seimo nutartis – "Mažeikių naftą" parduoti tik Vakarų investuotojui) – tai tegul būna jis parduotas Vakarams blogiausiomis sąlygomis, kad Lietuva tuo nusiviltų.

(keliami į 6 psl.)

Karys savanoris dim. kpt. A. Lukša iškilmingai pritvirtina LLA vėliavą

Taip buvo

Nors nebuvo ir nesu Menciškės kaimo gyventojas, bet noriu papasakoti apie šio kaimo gyventojus, kadangi teko su jais bendrauti.

1944 m. vasara. Leipalingio-Kapčiamiesčio plentu traukėsi vokiečių armijos daliniai iš Rusijos. Jie siaubė, terorizavo šalia plento gyvenančius žmones, reikalavo maisto produktų, atiminėjo geresnius arklus, daiktus. Jie pasiėmė ir vieną mūsų arkli bei kartu išsivedė tėvą. Jis pabėgo ir sugrįžęs nutarė tuoj pat palikti namus. Pasiėmė maisto atsargų, prisirišom prie vežimo karvę ir visi naktį išvažiavom į Menciškės kaimą. Apsistojome pas Markevičių. Iš čia tėvas dar savaitę kasdien eidavo į Bagdziuką, kur šalia savo sodybos, krūmuose, buvo gardas su paliktom dviem kiaulėm. Įpildavo joms grūdų, vandens ir grįždavo. Vieną dieną mums abiemis šeriant kiaules iš krūmų staiga iššoko vokiečių kareiviai, apsupo ir grėsmingai šaukė "bandit", dar kažką vokiškai. Nežinau, kas būtų buvę, bet tuo metu atvažiavo kariška vokiečių mašina, iš jos išlipo vyresnysis ir kareiviai nubėgo prie mašinos jo pasitikti. Tėvas tada griebė mane už rankos ir abu nėrėm į krūmus. Bėgdami dar girdėjome kareivių šauksmus ir jų šūvius.

Išėję iš miško pasukome Menciškės kaimo link. Kelias vingiavo per smėlio kalnelius, per rugių lauką. Padangėje pasirodė lėktuvas, iš kurio pasigirdo šūviai, ir prieš mus, į kelio smėlį, pradėjo smigti kulkos. Puolėme į rugių lauką ir gulėjome, kol lėktuvas nuskrido. Eidami svarstėme, kieno tai buvo lėktuvas: vokiečių ar rusų, ir kodėl jis mus apšaudė.

Po tų įvykių tėvas daugiau nėjo žiūrėti paliktos sodybos. Turbūt savaitę tvyrojo įtempta tyla. Per Menciškės kaimą perėjo raudonieji partizanai, pasirodė pirmieji sovietų armijos žvalgai. Ir po to vieną liepos mėnesio rytą Vainiūnų

kaimo pusėje sugriaudėjo sprogimai. Jie vis artėjo. Suprato kaimo žmonės, kad prasidėjo karo veiksmai, ir viską palikę puolė slėptis į melioracijos griovį, iškastą per kaimo laukus. Nuo Vainiūnų kaimo grioviu atėję žmonės pasakojo, kad jau yra sužeistų ir užmuštų. Baimės gėmi žmonės grioviu ėjo pirmyn, tikėdamiesi išeiti ten, kur saugiau. Tačiau griovio pabaigoje buvo smėlio kalnelis. Už jo slėniu vingiavo Ančia. Mūsų šeima kaip ir kiti perbėgo per smėlio kalnelį ir bandė slėptis upės slėnyje augančiuose krūmuose. Gulėjome prisispaudę prie žemės, o virš mūsų kaukdami lėkė sviediniai ir krito į upę, į krūmus. Buvo baisu! Ačiū Dievui, likome sveiki ir gyvi. Vakarop nutilo šaudymai, bombų sproginių žmonių, bombų pervedė per upę į kitą krantą. Atsidūrėme eglė apsuptoje sodyboje. Dar iki šios dienos prisimenu skonį duonos kėsnio ir pieno gurkšnio, kai mus, visą dieną nieko nevalgčius, išgąsdintus bombų sprogimų, pamaitino, apramino ir priglaudė po savo stogu. Toje sodyboje gyveno šeši broliai, vadinami Launikuciais: Petras, Kazimieras, Jonas, Aleksas, Juozas ir Antanas Žibūnai. Petras su šeima 1948 m. buvo išvežtas. 1957 m. sugrįžo į Menciškę, išaugino 5 vaikus. Kazimieras buvo Lietuvos partizanas, žuvo Macevičių k. 1948 m. Jonas kaip ir brolis Kazimieras buvo Laisvės kovų dalyvis. Labai pamaldus ir tikras savo krašto patriotas. Turėjo gerą balsą, giedodavo bažnyčios chore. Labai mėgo bendrauti su žmonėmis. Turbūt ne tik savam kaime, bet ir miestelyje nebuvo sodybos, į kurią jis nebūtų užėjęs, pakalbėjęs, padėjęs ar žolėlėmis gydęs. Tas žmogus turėjo gerą širdį ir ją išdalijo kitiems. Apie Joną Žibūdą galima pasakyti, kad jis savo darbais susikūrė atminimo paminklą jį pažinusių žmonių širdyse.

Noriu dar papasakoti apie buvusį bendraklasį Menciškės kaimo gyventoją Bronių Vengrauską. Žmogaus su tokia unikalia klausa neteko daugiau sutikti. Kai mokėmės kartu su juo vienoje klaseje, būdavo taip. Kai jis mokytojo iškvieštas stovi prie lentos, atsakinėja į klausimus ir ko nors nežino, tai tuoj žvelgia į klasę. Užtekdamo kam nors, kad ir iš paskutinio suolo, pašnibždomis pasakyti ir jis tiksliai viską atkartodavo, o šalia esantis mokytojas to negirdėdavo. Deja, nebuvo jam lemta gyventi. 1946 m. vasarą nuėjęs su broliu prie upės metė granatą. Granata nukrito ant upės kranto ir nesprogo. Tada jis kiek palaukęs nuėjo pažiūrėti. Granata sprogo jo rankose... Brolis Petras Vytautas Vengrauskas liko gyvas, tapo ekonomikos mokslų daktaru, profesoriumi. Tokių mokslų aukštumai pasiekė ir daugiau žmonių, kilusių iš Menciškės kaimo: Kadziauskas, Lazauskas, Algirdas Kvedaras.

Norėtusi paminėti ir tuos Menciškės k. žmones, kurie kovojo prieš okupantus ir žuvo už mūsų laisvę: Juozą Bankietą-Ažuolą, žuvusį 1945 05 18 Pūsčios miške; Vincą Volską-Liūtą, žuvusį 1946 08 10 Pertako miške; Kazimierą Žibūdą-Demokratą, žuvusį 1948 02 01 Macevičių k.; Petrą Bankietą-Kanapyną, žuvusį 1947 11 05 Krivonių k.

Išlikusiuose partizanų dokumentuose parašyta, kad 1947 11 05 mūšyje su NKVD didvyriškai žuvo LDK Vytenio grupės 3 būrio vadas Kanapynas ir kovotojas Erdžius. Niekad nepamiršiu, kaip jis šaltakraujiškai išvedė savo būrio kovotojus be kautynių iš NKVD apsupties. Aš buvau to įvykio dalyvis.

Gaila, kad laikas ištrynė iš atminties vardus ir pavardes žmonių, kurie atėidavo siunčiami partizanų su pranešimais. Tekdavo sulaukti ir liūdnų žinių – kaip apie partizanų Algimanto Paliučio-Diko ir Petro Žakevičiaus-Tautmylio žūtį Smališkėse.

**Vytautas
OLŠAUSKAS**

Skaitytojų mintys

Mes juos pasmaugsime jų pačių rankomis

(atkelta iš 5 psl.)

Atsistatydindamas nenutuokiantiems pasirodė didvyriu.

Reikėtų prisiminti KGB gen. Pūgo žodžius, pasakytus 1990 03 12 Kremliuje, kai M.Gorbačiovas informavo apie mūsų nepriklausomybę ir paklausė: "Ką daryti su Lietuva"? Pūgo atsakė: "Mes juos pasmaugsime jų pačių rankomis".

Lietuvos miestuose ir miesteliuose prezidentas R.Paksas uždėjęs ranką ant

krūtinės tardamas: "Kaip Dievą myliu", žmonėms akiplėšiškai meluoja, kad neva jo neprileidžia prie televizijos, radijo ir kitų žiniasklaidos priemonių, kad su niekuo jokių sutarčių nesudaręs. O "prispirtas į kampą" išsisuka nuo atsakymo. Taip meluodamas šventvagiškai ima Komuniją. Nepaisant viso to, daliai liaudies jis patinka.

Kai policijos generalinis komisaras "prisikasė" iki stambių narkotikų gamybos

ir kontrabandos bosų ir juos ginančių teisėsaugininkų, tai ir pats R.Paksas prabilo apie V.Grigaravičiaus pašalinimą iš užimamų pareigų. O prezidento gynėjai V.Grigaravičiaus nuopelnus dabar priskiria R.Paksui ir tvirtina, kad kaip tik už tai jis dabar puolamas.

Per 47 okupacijos metus buvo taip nužmoginta mūsų tauta, kad nebenutuokiame, kas yra kas, ir kaip vergai bučiuojame mus plakančią botagą.

Vytautas MAČIONIS

LGGRTC Pasipriešinimo dalyvių (rezistentų) teisių komisija skelbia pretendentų rezistentų vardui gauti sąrašą

Tęsinys

Bronius Bielinis (po mirties), partizanas, Panevėžio aps. Raguvos valsč. 1944-1945 m.

Jonas Bimba (po mirties), sukilimo dalyvis, Rokiškio aps. Kamajų valsč. 1941 06 22-28

Petras Bučinskis, sukilimo dalyvis, Panevėžio aps. ir valsč. 1941 06 22-28

Jonas Budreika (po mirties), šaulys, Utenos aps. ir valsč. 1940-1941 m.

Augustas Buika, partizanas, Rokiškio aps. ir valsč. Gudo būrys 1944-1945 m.

Romualdas Buožys, partizanas, Ukmergės aps. Širvintų valsč. Slyvos būrys 1944-1947 m.

Janina Burbulienė-Milašiu- tė, ryšininkė, Švenčionių aps. Tverėčiaus valsč. 1945-1952 m.

Juozas Butrimanskas, pogr. organ. narys, Lazdijų aps. ir valsč. LLA narys 1944-1946 m.

Monika Butkienė-Vanagaitė, ryšininkė, Anykščių aps. Kavarsko valsč. Žaibo būrys 1947-1953 m.

Jonas Cynavas (po mirties), partizanas, Tauragės aps. Gaurės valsč. Judručio būrys 1947-1950 m.

Alfonsas Černiauskas, ryšininkas, Prienų aps. Balbieriškio valsč. Tauro apyg. Spyruoklio būrys 1945-1952 m.

Vlada (Vladislava) Čėsnaitė, ryšininkė, Trakų aps. Kaišiadorių valsč. 1944-1947 m.

Steponas Činčius (po mirties), pogr. organ. narys, Biržų aps. Pasvalio valsč. 1940-1941 m.

Petras Čiužas (po mirties), pogr. spaudos platintojas, Raseinių aps. ir valsč. 1940 09 – 1940 11

Vladislovas Danielius (po mirties), ryšininkas, Kėdainių aps. Grinkiškio valsč. 1944-1946 m.

Antanas Dapkus (po mirties), sukilimo dalyvis, Šiaulių aps. Šiaulėnų valsč. 1941 06 22-28

Teklė Gedmontienė-Slaboševičiūtė, ryšininkė, Tauragės aps. ir valsč. 1944-1953 m.

Vytautas Gedrimas, pogr. organ. narys, Kretingos aps. Mosedžio valsč. 1948-1951 m.

Kazys Grabliauskas (po mirties), partizanas, Kauno aps. Pažaislio valsč. Didžiosios Kovos apyg. Žvirblio būrys 1944-1947 m.

Veronika Grigeliūnienė-Želnierūnaitė, ryšininkė, Švenčionių aps. Tverėčiaus valsč. Vytauto apyg. Tigro rinkt.

Roko būrys 1945-1952 m.
Jonas Grinius (po mirties), pogr. organ. narys, Šiauliai LLA narys 1944-1946 m.

Juozas Griškaitis (po mirties), pogr. organ. narys, Šakių aps. Kidulių valsč. LLA narys 1945-1946 m.

Feliksas Gruodis, rėmėjas, Alytaus aps. Alovės valsč. Vanago būrys 1947-1949 m.

Antanas Gurskas (po mirties), sukilimo dalyvis, Ukmergės aps. Deltuvos valsč. 1941 06 22-28

Ona Gurskienė-Kreivytė (po mirties), rėmėja, Ukmergės aps. Deltuvos valsč. Barzdos būrys 1944-1945 m.

Albina Ivanauskienė-Banionytė, ryšininkė, Ukmergės aps. Taujėnų valsč. Žaibo, Girėno būriai 1944-1952 m.

Vladislovas Jakulis (po mirties), partizanas, Rokiškio aps. Panemunėlio valsč. 1944 08 – 1944 12

Jonas Jankauskas (po mirties), sukilimo dalyvis, Alytaus aps. Simno valsč. 1941 06 22-28

Ignas Janonis (po mirties), rėmėjas, Joniškio aps. Linkuvos valsč. 1945-1951 m.

Jadvyga Janušaitė (po mirties), partizanė, Kelmės aps. ir valsč. 1947-1951 m.

Jokūbas Jaudzemas (po mirties), ryšininkas, Biržų aps. N.Radviliškio valsč. 1944-1947 m.

Jonas Juozelskis (po mirties), sukilimo dalyvis, Anykščių aps. ir valsč. 1941 06 22-28

Kazimieras (Kazys) Jurgevičius (po mirties), sukilimo dalyvis, Šakių aps. Paežerėlių valsč. 1941 06 22-28

Emilija Jurgelionienė-Klimkaitė, ryšininkė, Rokiškio aps. ir valsč. 1944-1953 m.

Petras Jurkonis, ryšininkas, Lazdijų aps. Leipalingio valsč. 1945-1952 m.

Liudvika Kapickienė-Klimkaitė, ryšininkė, Rokiškio aps. Skapiškio valsč. 1944-1945 m.

Jonas Kapočiūnas (po mirties), sukilimo dalyvis, Trakų aps. Vievio valsč. 1941 06 22-28

Genovaitė Kasmauskienė-Katiloraitė, rėmėja, Ukmergės aps. Siesikų valsč. 1944-1953 m.

(B.d.)

Atsiliepinimus apie šiuos kandidatus siųskite adresu: LGGRTC Pasipriešinimo dalyvių (rezistentų) teisių komisija, Gedimino 40, Vilnius. Pasiteirauti tel. (8-5) 2314157.

“Septyni dešimtmečiai 1933-2003”

Rokiškio krašto muziejui 2003-ieji – jubiliejiniai metai. 1933 m. gegužės 1 d. ant Rokiškio senamiesčio Vilniaus gatvės namo Nr.6 pasirodė iškaba, kad čia įkurtas muziejus, atidaryta pirmoji ekspozicija.

Daugiau kaip prieš 50 metų muziejus įsikūrė nuostabiame 19 a. architektūros ansamblyje – buvusiuose Rokiškio dvaro rūmuose. Ilgiau ar trumpiau muziejuje dirbo 330 žmonių. Šiandien muziejus – ne tik kultūros vertybių saugotojas, jis ir švietimo įstaiga, ir pramogų, laisvalaikio vieta. Savo lankytoją stengiasi sudominti įvairiomis parodomis, vakarais, susitikimais, koncertais, konferencijomis, seminarais. Džiaugiamės, kad jo renginiai sulaukia dėmesio.

Rokiškis gali didžiuotis kolekcija, kuri, pasak muziejininkų, yra ne prastesnė nei sostinės muziejuose. Lankytojams atverti septyni grafų kambariai tapo svarbiausiu Rokiškio krašto muziejaus 70-mečio akcentu. Muziejininkus sveikino gausybė svečių iš visos Lietuvos. Jubiliejaus proga išleista ir per renginį pristatyta pirmoji knyga apie Rokiškio krašto muziejų “Septyni dešimtmečiai 1933-2003”, atidaryta dailės paroda – geriausia kūryba iš muziejaus rinkinių.

Restauruoti septyni įvai-

rių spalvų kambariai. Rokiškio grafienės Pšezdzeckienės kambariai atkurti remiantis archyvų medžiaga. Eksponuojami Rokiškio dvaro savininkų Pšezdzeckių bei Ty-

Muziejaus eksponatai – Rokiškio grafienės garderobo dalis

zenhauzų baldai, asmeniniai daiktai, portretai, grafika, biustai, šeimyninis sidabras, ragų kolekcijos, gemos (žiedų akys). Anot muziejaus Istorijos sk. vedėjos Onutės Mackevičienės, net dailės atstovus nustebino tikra vertybe laikomas ir pirmą kartą eksponuojamas 18 a. barokinis gobelenas. Manoma, kad jis priklausė grafams Tyzenhauzams. O.Mackevičienė prisiminė, jog gobeleną į Rokiškį parvežė maždaug 1970-aisiais. Rado jį Pandėlyje, ant

tvartelio. Istorikė sakė, jog nėra žinių, kaip unikalus gobelenas atsirado tokioje vietoje. Anot O.Mackevičienės, kadangi vienas iš Tyzenhauzų turėjo garsią manufaktūrą Gardine, galima spėlioti, jog radinys yra šios manufaktūros kūrinys.

Garsiausia Baltijos šalyse laikoma grafų drabužių kolekcijos dalis pirmą kartą rokiškėnams buvo parodyta per miesto jubiliejų. Dabar puošnios arbatą gerti popiečiui ar vakarui skirtos suknelės iš aksomo, šilko, kašmyro, tiulio, joji mo drabužiai, kiti grafičių aksesuarai demonstruojami nuolat. Kolekcija bus apgaubta specialiais stiklais, kad restauruotų drabužių negadintų dulkės.

Seni baldai, puošiantys septynis naujuosius kambarius, restauruoti. Dalis jų iš Kavoliškio, Kazliškio dvarų, kai kuriuos deponavo Lietuvos dailės bei Trakų muziejai. O.Mackevičienė sakė, jog skolinosi tik tuos daiktus, kurie ankstesniais metais kitų muziejų buvo nupirkti iš Rokiškio dvaro virėjo Kalpoko šeimos.

Vienas iš autentiškiausiai atkurtų, anot muziejininkų, Žydrasis kambarys, kur grafienė buvo šukuojama. Ruošiamą ir didelę grafo biblioteką – muziejus yra išsaugojęs per 4 tūkstančius knygų.
Feliksas MAŽEIKIS

Skelbimai

Sausio 10 d. 12 val. Ukmergės Švč. Trejybės bažnyčioje bus aukojamos šv. Mišios Didžiosios Kovos apygardos vado kpt. A.Morkūno-Plieno ir jo bendražygių 55 m. žūties sukakčiai paminėti.

LKKAS maloniai kviečia visus, turinčius dokumentines ar vaizdines medžiagas apie Lietuvos kariuomenės karininkus, ypač – apie pokaario ginkluotojo pasipriešinimo dalyvius, turinčius karininko laipsnį, prisidėti prie daugiatomės enciklopedijos “Lietuvos kariuomenės karininkai 1918-1953” rengimo. Rašykite: Vytautui Zabielskui, Pušų g. 17-4, Vilnius. Tel. (8-5) 2723828. Arba Astai Rėklaitytei, Kačanausko g. 18-7, Kaunas. Tel. (8-37) 734218, (8-652) 94228.

Atsiliepkite

Ieškau ką nors žinančių apie **Mykolą ČIPLĮ, Kazimiero**, g. 1906 02 12 Panevėžio r. Masiokų k. Tėvai – Domicelė Čiplytė-Čipliesnė ir Kazimieras Čiplys, Dovydo.

Apie 1928-1929 m. M.Čiplies baigė Panevėžio mokytojų seminariją. Dirbo Rokiškio r. mokyklose. Paskutinė darbo vieta – Kėdainių r., Okainiai. Areštavo 1944 12 23 LTSR MGB A skyriaus 5-asis skyrius. Kalintas Kėdainių, vėliau – Kauno kalėjimuose. Nuo 1945 m. rugpjūčio mėn. dingio be žinios.

Rašyti: Nijolei Dlungauskaitei, Dovydaičio g. 11, Kaunas.

Užjaučiame

Visų mūsų likimas vienas, tik laikas skirtingas... Nuoširdžiai užjaučiame **Janiną BELICKIENĘ** dėl mylimo brolio mirties.

LPKTS Marijampolės skyrius

Atsiliepkite

Ieškau **Elenos MILČIŲ-TĖS**, su kuria 1950 m. kartu “poilsivome” Klaipeidos saugumo rūsyje. Taip pat **Elenos PUPELYTĖS** – su ja kasėme griovius Intos lageryje. Rašyti: **Julijai Mažeikaitei-Pečiulienei, Dainų g. 30-73, Šiauliai LT-5400.**

ILSĖKITĖS RAMYBĖJE

Juozas Rimkus 1923-2003

Gimė Raseinių aps., Girkalnio valsč., Griniškės kaime. 1947 m. Raseinių KGB jį areštavo. Nuteisė 10 m. Kalėjo Vorkutos, Pečioros spec. lageriuose. Grįžęs į Lietuvą apsigyveno Raseiniuose, sukūrė šeimą. Vėliau persikėlė į Šiaulius. Užaugino dvi dukras. Palaidotas Ginkūnų kapinėse. Nuoširdžiai užjaučiame artimuosius.

LPKTB Šiaulių skyrius

Algimantas Meškevičius 1934-2003

Gimė Marijampolės aps., Kidoliškių k., ūkininkų šeimoje. 1949 m. su mama ir seserimi ištremtas į Irkutsko sr., Žigalavo r., N.Slabados gyv. 1956 m. pavyko pabėgti į Irkutską, kur dirbo staliumi, dalyvavo lietuvių savi-veikloje. 1961 m. nelegaliai grįžo į Lietuvą. Neregistravo, todėl dvejus metus gyveno Kaliningrado sr. Vėliau grįžo į Lietuvą, apsigyveno Kybartuose. Alytuje sukūrė šeimą, užaugino du sūnus. Dainavo Alytaus buv. tremtinių chore.

Palaidotas Alytaus kapinėse. Užjaučiame artimuosius.

LPKTS Alytaus skyrius

Vladas Adomėnas 1919-2003

Gimė Pūkėnų k., Kavarsko valsč., ūkininko šeimoje. 1944 m. tapo partizanu. Kovojo Didžiosios Kovos apyg. Pasmoko, Tigro būriuose. 1946 m. mūšyje sužeistas ir areštuotas. Vedė rezistentę. Užaugino dukrą, sulaukė trijų vaikų. Buvo LPKTS Ukmergės sk. narys. Amžinojo poilsio atgulė gimtinės kalnelyje, Kavarsko kapinėse.

Nuoširdžiai užjaučiame žmoną ir dukrą su šeima.

LPKTS Ukmergės skyrius

Emilija Eglinskienė

Gimė Budraičių k., Skaistgirio valsč. 1949 m. už ryšius su partizanais su vyru ir dviem sūnumis (dukra pasimetė) ištremta į Irkutsko sr., Tuluno r., Jevdokimovo apyl., miško gamybos punktą. 1957 m. grįžo į Lietuvą. Apsigyveno Žagarėje, vėliau – Skaistgiryje, dirbo Žagarės ligoninėje sanitare. Paskutinius 5 metus gyveno Vilniuje, pas vaikus.

Palaidota Skaistgirio kapinėse.

Stasys Paulauskas 1923-2003

Gimė Gabšių k., Raseinių r., ūkininkų šeimoje. Baigė šešiametę Raseinių valsč. mokyklą, ūkininkavo tėvų ūkyje. 1948 m. su tėvais ir seserimi ištremtas į Krasnojarsko kr. Gyveno Igarkoje, dirbo medienos paruošimo ir apdorojimo įmonėje brigadininku. 1956 m. sukūrė šeimą, gimė sūnus. 1964 m. grįžo į Lietuvą. Gyveno Jonavoje. Užaugino sūnų ir dukrą. Daug metų dirbo Baldų kombinate.

Palaidotas Jonavos kapinėse.

Užjaučiame žmoną, dukrą, sūnų ir visus artimuosius.

LPKTS Jonavos skyrius

Jonas Celiešius

1932-2003

Gimė Gibučių k., Alytaus aps. Vėliau tėvai nusipirko ūkį Taurų k., Tauragės aps. Mokėsi Tauragės gimnazijoje. Buvo partizanų ryšininkas, suimtas Tauragės NKVD. 1951 06 01 nuteistas 25 m. griežtojo režimo lagerio. Kalėjo Džezkazgano ir Intos lageriuose iki 1956 m. Grįžęs apsigyveno Taurų kaime. Dirbo Skaičiavimo mašinų gamykloje. Buvo aktyvus LPKTS Tauragės sk. narys.

Palaidotas Tauragės kapinėse.

Nuoširdžiai užjaučiame žmoną, sūnus ir jų šeimas.

LPKTS Tauragės skyrius

